מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- לזהות את השורש במילים שונות
- להבין מהי משפחת מילים
- לבנות מילים חדשות מאותו שורש

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א' – זיהוי השורש

1. א – כתב
2. א – ספר
3. א – שמר
4. א – למד
5. א – לבש

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. נכון – לכולן השורש כתב
2. לא נכון – לפעמים מילים נשמעות דומה אבל השורש שונה
3. נכון – זהו המקרה הנפוץ בעברית
4. לא נכון – הן נבנות בבניינים שונים ולכן נראות אחרת
5. נכון – כך בנויה משפחת מילים

חלק ג' – השלמת מילים

1. גדל
2. מורה
3. מחסן
4. עט
5. רקדן

חלק ד' – התאמת מילים לשורש

- 1 – ג (למד)
- 2 – ד (שחק)
- 3 – ב (כתב)
- 4 – ה (שמר)
- 5 – א (רוץ)

חלק ה' – בניית משפחת מילים

1. למשל: גדול, הגדלה, מגדל
2. למשל: תלמיד, לימוד, מלומד

חלק ו' – כתיבה יצירתית

1. יש לבדוק שהמילים אכן שייכות לאותו שורש ושהמשפט הגיוני

כרטיס יציאה – מה לחפש

- שורש הוא האותיות החוזרות במילים דומות
- דוגמה כמו כתב: כותב, מכתב, כתיבה
- בניין הוא התבנית, שורש הוא האותיות הקבועות

טיפים להפעלה:

- אפשר להתחיל בכתיבת שורש אחד על הלוח ולבקש מהכיתה למצוא מילים נוספות
- כדאי להדגיש שלא כל מילה דומה בצליל שייכת לאותה משפחה
- ניתן לחלק לזוגות לתרגיל ההתאמה כדי לעודד שיח

דף תרגול: שורש ומשפחת מילים

דף התלמיד/ה עולים חדשים

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

במילים בעברית יש שורש. שורש זה בדרך כלל שלוש אותיות. מילים עם אותו שורש דומות במשמעות.

📖 מילון קטן:

שורש	האותיות העיקריות שחוזרות במילים מאותה משפחה
משפחת מילים	קבוצת מילים עם אותו שורש
בניין	התבנית שבה המילה בנויה
שם עצם	מילה שמציינת דבר, אדם או מקום
פועל	מילה שמתארת פעולה
שם תואר	מילה שמתארת תכונה
אות שורש	אחת משלוש האותיות שמרכיבות את השורש

1 חלק א' – זיהוי השורש

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. אילו אותיות הן השורש של 'כתיבה'?

א) כתב ב) תיב ג) בתי ד) כתי

2. אילו אותיות הן השורש של 'מספר'?

א) ספר ב) מספ ג) פרר ד) ספור

3. מצאו את השורש במילה 'שומר'

א) שמר ב) ומר ג) שום ד) מרר

4. מצאו את השורש במילה 'לימוד'

א) למד ב) ימד ג) לימ ד) מוד

5. מצאו את השורש במילה 'הלבשה'

א) לבש ב) הלב ג) בשה ד) לבה

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	למילים 'כותב', 'מכתב' ו'כתיבה' יש אותו שורש	☐	☐
2	המילים 'שולחן' ו'שולח' תמיד שייכות לאותה משפחה	☐	☐
3	שורש הוא בדרך כלל שלוש אותיות	☐	☐
4	מילים מאותה משפחה תמיד נראות זהות לגמרי	☐	☐

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
5	אפשר ליצור שם עצם, פועל ושם תואר מאותו שורש	☐	☐

3 חלק ג' – השלמת מילים

השלימו את המילה החסרה.

1. המילה _____ נבנית מהשורש גדל ומתארת ילד שגדל

2. מהשורש למד אפשר לבנות את המילה _____ שפירושה מי שמלמד

3. מהשורש שמר בונים את המילה _____ שפירושה מקום ששומרים בו דברים

4. מהשורש כתב בונים את המילה _____ שהיא כלי כתיבה

5. מהשורש רקד בונים את המילה _____ שמתארת מי שרוקד

4 חלק ד' – התאמת מילים לשורש

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. לומד	___	**א.** רוץ
2. משחק	___	**ב.** כתב
3. מכתב	___	**ג.** למד
4. שומרת	___	**ד.** שחק
5. מרוץ	___	**ה.** שמר

5 חלק ה' – בניית משפחת מילים

ענו בקצרה.

1. כתבו שלוש מילים נוספות מהשורש גדל

2. כתבו שלוש מילים נוספות מהשורש למד

6 חלק ו' – כתיבה יצירתית

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. בחרו שורש אחד וכתבו משפט קצר עם שלוש מילים שונות מאותו שורש

כרטיס יציאה

מהו שורש?

תנו דוגמה למשפחת מילים אחת

מה ההבדל בין שורש לבניין?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀